

ÒZÍZÍ NIILE NKE JISQS BANYERE ÛBQCHÌ IZUIKE NA ÒTÚTÚ AJUJUQOZO

Matiu 12:1-50

IHEÒMÙMÙ 42 - Nke Ndi etiti

AMAOKWU IBUN'ISI: "Cheta ubochi-izu-ike, ido-ya nsò" (Opupu 20:8).

Ihe Kachasi Mkpà

"Anamachọ ebere, ọ bugh àjà," bụ ihe Jisqs gbaliri otutu ugbò ime ka ndi Farisii ghota nkeoma. Ha nyarari isi nime onweha n'elu otutu ememe nke ha naeme nke metutara ofufe ha. Aja di ichieiche nke ha naachụ n'Uloukwu Chineke na igbu otutu anụ di ichieiche dika enyere n'iwu ahụ enyere Moses, bụ ihe di ha mkpà karịa ilekọta ndi ogbenye, igosi ndi nọ ná mkpà ihun'anya, na inyere ndimmemhie aka ka azoputa ha.

Chineke enyewori iwu ka anaachujà ahụ di ichieiche, n'ihia na "ọ buru kwa na nwusi ọbara adigh ngbaghara mmehie adigh" (Lee Ndi Hibru 9:19-22). Ha bụ ụdi ihe ahụ nke náegosi Jisqs onye gaabia wusi ọbara Ya ka ewe zoputa umummadu. Ma ndi Farisii ndia gazuru n'usoro ofufe ndia nye Chineke ma obi ha juputara ná mmehie.

Jisqs adighi ekwusa ozizi ohu. Onye amuma bu Aisaia, ekwuwo banyere nleda nke Chineke nye ndi naefe Ya n'uzo di otu ahụ n'otutu nari aro gaworo aga. Mgbe ha naerubere Chineke isi Ọ naanabata isisuto nke si n'elu ebe anaachujà; mgbe ha mehiere, Chineke wee si "N'ihia gini ka unu nanchurum otutu aja unu? afo ejuwom n'aja-nsure-oku nile unu eji ebulo chu, na abuba; ozọ, ọbara oké-ehi na nke umu-aturu na nke mkpi atoghm uto ... onwa ohu nile unu na mgbe nile unu akara akà, nkpuru-obim akpwo ha asi: ha aghowo ibu di aro n'arum, ike iburu ha agwuom" (Aisaia 1:11-14).

Nke a bu kwa otu Chineke ahụ Onye kwuworo okwu n'ihun'anya nye Umụ Israel: "M'gewere kwa unu n'Onwem ka unu buru otu ndi, M'gabukwa-ra unu Chineke" (Opupu 6:7). Ozọ kwa, "Ọ bu gi ka JEHOVA, bu Chineke gi, roputaworo iburu Ya ihe aka-Ya, kari ndi nile nọ n'elu ala" (Deuteronomi 7:6). Chineke hururi ndi Ya n'anya ma choo kwari ka ha hu Ya n'anya. Mgbe o bu ha ji obi ha dum fee Ya ofufe hu kwa Ya n'anya karịa ihe o bu n'awa, Ọ naawukwasị ha otutu ngozi; ma mgbe ha naasopuru Ya n'egbugbereonụ ha, wezuga obi ha n'ebe di anya site n'ebe Ọ nọ, Ọ naewetara ha nsogbu. Anyi apughị ileanya inwe ngozi Chineke n'isi anyi ma o buru na anyi naagbalị ikpuchi mmehie nime ndu anyi. Jisqs naahu mmehie ahụ, kpoo onye ahụ onyemmemhie, ma náekwu si "nkpuru-obi ahu nke nemehie, ya onwe-ya ganwu" (Ezekiel 18:20).

Ndi odeakwukwo na ndi Farisii naagbalisiike imu ihe edere n'Akwukwonsọ, ha puru iguta kwa banyere ikpe di ichieiche nke Chineke zitere ndimmadu mgbe ha mehiere; ma ha ewereghị ihe idokananti ahụ n'onweha. Ha gara n'iru ikpuchi mmehie ha. Jisqs basiri ha mbà ike si; "unu yiri ili eteworo nzu, nke negosi onwe-ha dika ihe-oma n'ihè, ma ha juputara n'okpukpu nke ndi nwuru anwu." Otutu mgbe ka anyi naanumkwugide Ya nke náadasiike si "Ahuhu gadi unu, ndi-ode-akwukwo na ndi-Farisi, **ndi-iru-abua!**" Ọ gwara ha na ha naenye otuzon'uzoiri; ha naekpe kwa otutu ogologo ekpere; ha naachujà di ichieiche; ma ha arapwo "ihe ka aro n'iwu, bu ikpe, na ebere na okwukwe." Mgbe Pol degaara Ndi Rom akwukwo o kwuru, "Ihu-n'anya adigh-alu olo ojo n'ebe onye-agbataobi-ya nọ; ya mere ihu-n'anya bu idebezu iwu" (Ndi Rom 13:10). Ọ buru na ndi Farisii nweworori ihun'anya nke Chineke n'obi ha dika ha kwesiri, ha gaara enwe ike idebe iwu ahụ náabughị igbalị idebe okara ya. "Ihu-n'anya bu idebezu iwu." Ọ buru na anyi ewere obi anyi dum, mkpuruobi anyi dum, uche anyi dum na ike anyi hu onyeagbataobi anyi n'anya dika onweanyi, anyi aghaghị ime ihe Iwu ahụ si ka anyi mee.

Jisqs ekwusighi okwu ike megide ndi mmehie ndi náejighi aghughọ efe Ya ofufe. Ọ biara izoputa ndimmemhie; Ọ bu Eyi ndi mmehie. Ndi Ju kwutoro Ya, naasi, "Nwoke a nanara ndi-mmehie nke-oma, neso kwa ha eri ihe" (Luk 15:2); "Le, onye-ori-nke-uku, na onye-oké-onu manya, eyi ndi-ona-utu na ndi mmehie" (Matiu 11:19). N'etiti ndi mmehie Jisqs choputara umummadu ndi choro ka azoputa ha, ndi jikereri ikwuputa na ichighari site ná mmehie ha.

Isopuru Ubochi izuiké

Anyi ghotara na otutu olo ebube nke igwooria nke Jisqs mere bu n'Ubochiizuiké. O nwere ike o bughị na Ọ roputara ubochi puru ichie ime ezi ihe, kama olo niile Ọ luru n'Ubochiizuiké butere irukà, eleghiana edeputara ha otutu ugbò n'ihia nke a. Jisqs n'ezie gosiri ihun'anya na ebere nye ndioria, ndingwuro na ndi náaga nsukwarachi, ndisi -- na ihun'anya bu kwa idebezu iwu. Jisqs juru ndi iruabuo ahụ ajuju maobu na ha apughị inyere aturu dabara nime, olulu aka iputa n'Ubochiizuiké. N'ezie ha puru. Ma onuahia mmadu o karighi otu aturu ukwu? Ọ dighi mkpà kari na agworo onyengwuro? Site n'uzo ndi Farisii ndia siri mee omume, mmadu pururi ichie si na ha chere na otu aturu di ukwu kari onyengwuro. I puru ihu otu ndia ji site n'ebe ihun'anya Chineke choro ka ha nwe n'obi ha kpafue?

Jisqs na ndi náesouzo Ya na agabiga otu ubikà n'otu ubochi agu naagu kwa ha. Iwu Moses agughị ya n'izuori ma o buru na mmadu o bu erie ihe sitere n'ubi onye ozọ mgbe agu naagu ya. Ma n'ihia na Jisqs na ndi náesouzo

Ya naaghọ oko ọkà sitere n'ókporòòkà n'Ụbọchị izuikè, ndị Ju wee tamue ntamù na ha naemebi Iwu ahụ. Eleghịanya ike agwūworị Jisọs n'ihì nchọputa ihe ọjọọ ha naeme oge niile, ma O jisiri ike kọwara ha ihe mere O ji bụrụ onye anaagaghị agụ n'onye mere ihe ọjọọ n'ihè O mere. O kwuru na ndị nchụàjà naegbu anụ -- nke bụ ịlọlọ -- n'Ụbọchịizuike, ma n'ihì na emere ya maka òfùfè nke ụlọ Ukwu Chineke ha gurụ ya n'ezì ihe. Ewururị Ụlọkwu Chineke inye otuto, ya mere n'ezie Ọkpara Chineke kariri Ụlọkwu Chineke ukwu. Mgbe ahụ ọ bụrụ na Jisọs enye ndị náesouzo Ya ohere ka ha taa ọkà n'etiti ubiọkà n'Ụbọchịizuike, ọ bughị ajọ omume.

Ọ bụ ezie Chineke, mgbe Ọ lụsiri ọlụ nke òkikè, O zuru ike n'ụbọchị nke asaa doo kwa ya nsọ, ma enyeghi ndị Israel ụbọchị a ka ha debe ya tupu rue mgbe edere Iwu, mgbe emere ka ụbọchị nke asaa guzosie ike dika Ụbọchị izuikè n'icheta nnapụta ha site n'orù (Deuteronomi 5:15). Jisọs mesiri ya ike mkpà ọ di nye ndị Kraist idebezu nime mmụọ iwu niile ọzọ enyere nime Iwu Iri ahụ ma O kwugharighi ọzọ kwagide iwu ahụ banyere idebe Ụbọchị izuikè.

Ndị Kraist naedebe ụbọchị mbụ nke izu ụbọchị asaa, dika ụbọchị Onyenweanyị. Nke a ka ekpugheworo onyinyo ya na Testament Ochie. Na Levitikos 23:9-12 ahurū ndumodu banyere iché “nkpuru mbu”; ọzọ anyị matara na onyinye a bụ ihe mere “n'echi nke ụbọchị-izu-ike” (Amaokwu 11). Pọl nime isiokwu ya nke amara nkeoma banyere mbiliten'ọnwu nyere anyị nkọwa banyere onyinye ahụ: “Ma otú ọ di, emewo ka Kraist si na ndi nwuru-anwu bilie, **nkpuru mbu** nke ndi daworo n'ura ọnwu” (I Ndi Kọrint 15:20). Ya mere Jisọs Kraist, ná mbiliten'ọnwu Ya aburūwo mmezu nke onyinye mkpuru mbụ. O si n'ọnwu bilie n'echi ya mgbe Ụbọchịizuike gasiri, dika oge nke onyinye ahụ.

“Ụbọchị mbu nke izu ụbọchị asaa” bụ ụbọchị ahụ Jisọs biliworo: nke O gosiri Onweya otutu ugbò nye ndị náesouzo Ya mgbe ha zukọtara n'otù. Ọ bụ n'ụbọchị ahụ ka Mmụọ Nsọ dakwasiri ndị ahụ nọ n'ụlọ elu, nke ọ bụ nime ya ka atoro ntọala nzuko Kraist. Ọ bụ kwa ụbọchị ahụ ka Nzuko Kraist mbụ ahụ naedebe site nari arọ rue na nari arọ atọ na iri arọ abụọ na anọ site na mgbe Kraist nwusiri (100 A.D rue 324 A.D), dika mkwuputa zuru eluwa dum nke ndinna di icheiche site na Ignatius rue Eusebius, nke náemegide mkwenye ahụ na adighi edebe Sọnde dika ụbọchịizuike tupu rue mgbe ndi Nzuko Katolik (Catholic) mere ka o guzosieike mgbe otutu arọ gasiri mgbe atosiri ntọala nke Nzuko Kraist.

Gini ka anyi naeme iji sọpuru Ụbọchị Onyenweanyị? Jisọs enyeghi anyi iwu ka anyi ghara imunye oku maobu isi nri na Sọnde; Ọ gwaghị anyi na ọ bụ náání otù maili na òkàrà ka anyi gaeje, nke buri otù njem otù Ụbọchị izuikè n'okpuru Iwu ochie. Onyenweanyị choro ka anyi gonari onweanyị ihe niile naato anarar uto, ma jere Ya ozi (Lee Aisaia 58:13, 14). Ọ buri na anyi aga njem maili iriise inwe òfùfè Ozioma, Jisọs kwenyere ya; ma anyi agaghị atufu n'ụbọchị Sọnde anyi niile n'okporozo maka njeghari icho iheuto nke uwa a, maobu gbaa okporo kari otu o kwesiri. Ọ buri na anyi huru Onyenweanyị n'anya, anyi gaeji ụbọchị ahụ jere Ya ozi, na ime náání omume niile ahụ di mkpà na anyi aghaghị ime ha. Anyi aghaghị iri iheoriri na n'ụbọchị Sọnde ka anyi wee nweike ilolu nke Onyenweanyị, ma anyi agaghị arapu ozi Ya n'ihì ka anyi nwee nrianyasi di ukwu maobu n'ihì ogbakọ ọzọ di icheiche. Anyi gaazuko iheoriri na ihe onu anyi nime izuko ahụ, mee kwa mkwadobe niile nke anyi nwere ike ime na Sọnde ka anyi nweike tukwasi uche anyi na Jisọs n'ụbọchị Ya na ikporo Ya isiala.

Anyi ekwuworị n'oge garaaga na mgbe anyi huru mmadu n'anya, anyi gaachọ ijeré ya ozi. ọ buri anyi huru Jisọs n'anya ihe kachasi mkpà ná ndu anyi gaabu ime uche Ya. Ihun'anya ahụ nke di n'obi anyi naeme ka anyi hu Ụbọchị Ya n'anya, na iwere ike anyi gbasaa Ozioma nke nzoputa. Eleghiana mmadu nwere ike irita oké uru site n'ilolu n'ụbọchị Sọnde, ma apuru iji ego tunyere ihun'anya anyi huru Chineke? Nzoputa nke mmadu o baghi uru kari otu aturu?

Ime Uche Ya

Onye bu onye ahụ Jisọs na anara dika nke Ya? “N'ihì na onye ọ bula nke gēme ihe Nnam nke bi n'elu-igwe nāchọ, onye ahu bu nwa-nnem nwoke, na nwa-nnem nwayi, na nnem.” “Ma ka ha ra bú ndi nara Ya, ha ka O nyere ike igho umu Chineke, bú ndi kweere n'aha-Ya” (Jon 1:12). Ozọ mata kwa ihe Pọl onyeozì kwuru banyere ngozi di icheiche nke umu Chineke: “Ma ọ buru na anyi bu umu, anyi bu kwa ndi-nketa; ndi-nketa nke Chineke, na ndi ha na Kraist nēkekọ; ma ọ buru na ọ bu ezie na anyi na Ya nāhukọ ahuhu, ka ewe nyekọ kwa ayi na Ya otuto” (Ndi Rom 8:17). I nwere ike icheputa ihe ihemnweta di ebube nke anyi nwere eji kpọ anyi umu Chineke? Ma anyi aghaghị inwe ihun'anya Chineke ahụ nime obi anyi nke gēme ka akpọ anyi umu Ya. “Nāhunu ndi-iro-unu n'anya, nēme-kwa-nu ezi ihe nye ha, nēbinye kwa ihe, ghara iwepu itukwasi-obi, ugwo-olu-unu gadi kwa uku, unu gābu kwa umu nke Onye-kachasi ihe nile elu” (Luk 6:35).

AJỤJỤ DỊ ICHEICHE

1. Ìlee ụbọchị nime izu ụbọchị asaa bụ Ụbọchị izuikè nke Ndị Kraist, gini kwa mere anyi ji náedebe ya?
2. Kwue uzọ di icheiche mmadu puru iji ghara isopuru Ụbọchị izuikè?
3. Ìlee otu anyi gaeji kwue na mmadu bu Onye Kraist?
4. Gini bu udi mnweko nke Jisọs sirị na Ya na ndi ahụ náeme uche Ya naenweko?
5. Gini ka Samuel gwara Sọl na ọ bụ ihe di mkpà kari ichuàjà?